

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

**ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՐԴԻ
ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ**

ԳԻՏԱԿԱՆ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ – 2023, №2

ՀՀ ԳԱԱ ՏԻ

ԵՐԵՎԱՆ - 2023

Երաշխավորված է հրատարակության
ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության
ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Խմբագրական խորհուրդ՝

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, տ. գ. դ., պրոֆեսոր **Յուրի Սուվարյան** (Հայաստան)
տ. գ. թ., դոցենտ **Մերի Մանուչարյան** (Հայաստան)
տ. գ. դ., պրոֆեսոր **Ռոբերտ Սարինյան** (Հայաստան)
տ. գ. դ., պրոֆեսոր **Աշոտ Մարկոսյան** (Հայաստան)
տ. գ. դ. **Դավիթ Հարությունյան** (Հայաստան)
տ. գ. դ., պրոֆեսոր **Սերգեյ Դոխտյան** (Ռուսաստան)
տ. գ. դ., պրոֆեսոր **Սերգեյ Քալենջյան** (Ռուսաստան)
տ. գ. թ., դոցենտ **Բելլա Գաբրիելյան** (Հայաստան)
բ.գ.թ. **Վլադիմիր Գերասիմով** (Ռուսաստան)
տեխ.գ.թ. **Ստեփան Պապիկյան** (Հայաստան)
տ. գ. թ. **Գեղեցիկ Աֆունց** (Գերմանիա)
տ. գ. թ. **Վլադիմիր Ասրիյան** (Իսպանիա)
տ. գ. թ. **Եվգենյա Հակոբյան** (Հայաստան)
տ. գ. թ. **Շողեր Պողոսյան** (Հայաստան)
տ. գ. թ. **Էլյանորա Մաթևոսյան** (Հայաստան)

Ժողովածուի պատասխանատու խմբագիր՝

տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր
ՌՈԲԵՐՏ ՍԱՐԻՆՅԱՆ

Սոցիալ-տնտեսական զարգացման արդի հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում
(գիտական հոդվածների ժողովածու – 2023, №2) / Պատ. խմբագիր՝ Ռ.Ն.Սարինյան. ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քո-
թանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ: - Եր., 2023, 332 էջ:

Ժողովածուն նվիրված է ՀՀ ԳԱԱ հիմնադրման 80-ամյա հոբելյանին: Ժողովածուն օգտակար
լինի տնտեսության տարբեր ոլորտների հիմնախնդիրների լուծման գործում, քանի որ նրանում
տեղ գտած հոդվածները բազմաոլորտ են և ընդգրկում են գիտական չորս ուղղություններ: Բոլոր
հոդվածներն իրենց մեջ պարունակում են գիտական նորություններ, որոնք կարող են օգնել օրենսդիր
և գործադիր մարմիններին տնտեսության մեջ առկա հիմնախնդիրներին համակարգային լուծում
տալուն:

Ժողովածուն գիտական ուղեցույց է գիտությամբ հետաքրքրված անձանց՝ գիտաշխատողների,
հայցորդների, ասպիրանտների, ինչպես նաև բուհերի դասախոսական անձնակազմի համար:

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ

0015, ք. Երևան, Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի 15

Հեռ.՝ (+374 10) 58-19-71

E-mail: nas_ie@sci.am

© ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ, 2023

**НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
ИНСТИТУТ ЭКОНОМИКИ ИМЕНИ М. КОТАНЯНА**

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ
В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ**

СБОРНИК НАУЧНЫХ СТАТЕЙ – 2023, №2

**НАН РА ИЭ
ЕРЕВАН - 2023**

Рекомендовано к изданию решением
ученого совета Института экономики
им. М. Котаняна НАН РА

Редакционный совет:

Академик НАН РА, д.э.н., профессор **Юрий Суварян** (Армения)
к. э. н., доцент **Мери Манучарян** (Армения)
д. э. н., профессор **Роберт Саринян** (Армения)
д. э. н., профессор **Ашот Маркосян** (Армения)
д. э. н. **Давид Арутюнян** (Армения)
д. э. н., профессор **Сергей Дохолян** (Россия)
д. э. н., профессор **Сергей Календжян** (Россия)
к. э. н., доцент **Белла Габриелян** (Армения)
к.ф.н. **Владимир Герасимов** (Россия)
к. т. н. **Степан Папикян** (Армения)
к. э. н. **Гегацик Афуц** (Германия)
к. э. н. **Владимир Асриян** (Испания)
к. э. н. **Евгения Акопян** (Армения)
к. э. н. **Шогер Погосян** (Армения)
к. э. н. **Элянора Матевосян** (Армения)

Ответственный редактор сборника:

доктор экономических наук, профессор
РОБЕРТ САРИНЯН

Актуальные проблемы социально-экономического развития в Республике Армения.
Сборник научных статей -2023, №2 / Отв. редактор Р.Н.Саринян. Институт экономики им.
М. Котаняна НАН РА. Ер., 2023, 332с.

Сборник посвящен 80-летию основания НАН РА. Сборник полезен для решения проблем в различных областях экономики, так как публикуемые в сборнике статьи являются многоотраслевыми и включают в себя 4 научных направления. Все статьи содержат в себе научные новшества, которые могут помочь законодательным и исполнительным органам власти системно решать проблемы, возникшие в экономике.

Сборник является научным справочником для лиц, интересующихся наукой: научных сотрудников, соискателей, аспирантов, а также профессорско-преподавательского состава ВУЗ-ов.

Институт экономики имени М. Котаняна НАН РА

Республика Армения,
0015, Ереван, ул. Св. Григора Лусаворича 15
Тел. (+3741) 58-19-71, E-mail: nas_ie@sci.am

© Институт экономики имени М. Котаняна НАН РА, 2023

**NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES REPUBLIC OF ARMENIA
INSTITUTE OF ECONOMICS AFTER M. KOTANYAN**

**THE CONTEMPORARY ISSUES OF
SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE
REPUBLIC OF ARMENIA**

SCIENTIFIC JOURNAL OF ARTICLES - 2023, №2

Institute of Economics of the NAS RA

YEREVAN - 2023

Approved for publication by the decision of the
Scientific Council of Institute of Economics after M. Kotanyan
National Academy of Sciences of the Republic of Armenia

Editorial Board:

Academician of NAS RA, D. Sc. (Economics), Professor **Yuri Suvaryan** (Armenia)
Ph.D. (Economics), Associate Professor **Meri Manucharyan** (Armenia)
D. Sc. (Economics), Professor **Robert Sarinyan** (Armenia)
D. Sc. (Economics), Professor **Ashot Markosyan** (Armenia)
D. Sc. (Economics) **Davit Harutyunyan** (Armenia)
D. Sc. (Economics), Professor **Sergey Dokholyan** (Russia)
D. Sc. (Economics), Professor **Sergey Qalenjyan** (Russia)
Ph.D. (Economics), Associate Professor **Bella Gabrielyan** (Armenia)
PhD in Philology **Vladimir Gerasimov** (Russia)
Ph.D. (Technical Sciences) **Stepan Papikyan** (Armenia)
Ph.D. (Economics) **Geghecik Afunts** (Germany)
Ph.D. (Economics) **Vladimir Asriyan** (Spain)
Ph.D. (Economics) **Yevgenya Hakobyan** (Armenia)
Ph.D. (Economics) **Shogher Poghosyan** (Armenia)
Ph.D. (Economics) **Elyanora Matevosyan** (Armenia)

Science editor: D. Sc. (Economics), Professor
ROBERT SARINYAN

The Contemporary Issues of Socio-Economic Development in the Republic of Armenia, Scientific journal of articles, 2023, №2 / Responsible Editor: Robert N. Sarinyan, Institute of Economics after M. Kotanyan of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia. Yerevan, 2023, 332 p.

The journal is dedicated to the 80th anniversary of the founding of the NAS RA. The journal can be useful for solving problems in various areas of the economy, since the articles published in the journal are multi-sectoral and include 4 scientific directions. All the articles contain scientific novelties that can help to legislative and executive authorities to systematically solve the problems that have arisen in the economy.

The journal is a scientific guide for people interested in science: researchers, applicants, postgraduates, as well as the teaching staff of universities.

Institute of Economics after M. Kotanyan of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia

15 Surb Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015, Republic of Armenia
Tel. (+374 10) 58-19-71
E-mail: nas_ie@sci.am

© Institute of Economics after M. Kotanyan of the NAS RA, 2023

**ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՐԴԻ
ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ**

ԳԻՏԱԿԱՆ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ – 2023, №2

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ
В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ**

СБОРНИК НАУЧНЫХ СТАТЕЙ – 2023, №2

**THE CONTEMPORARY ISSUES OF SOCIO-ECONOMIC
DEVELOPMENT IN THE REPUBLIC OF ARMENIA**

SCIENTIFIC JOURNAL OF ARTICLES - 2023, №2

Տպագրությունը՝ օֆսետ: Չափսը՝ 70×100 ^{1/16}:
20.75 տպ. մամուլ: Տպաքանակը՝ 100 օրինակ:

«Քոփի Փրինթ» ՍՊԸ տպարան:

Печать: офсетная. Формат: 70×100 ^{1/16}.

Печ. л. 20.75 Тираж 100 экз.

«Копи Принт» ООО типография.

Printing: Offset. Size: 70×100 ^{1/16}.

Conventional Offset Press: 20.75 printing units. Number of copies printed: 100.

«Copy Print» LLC printing house.